

18 ΦΕΒ. 2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Χαριλάου Τρικούπη 182

Αθήνα **18.02.2014**

101 78 Αθήνα, τηλ. 210 64 67 912

Αρ. Πρωτ **1127**

✓ Προς τη
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου

Τμήμα **Ερωτήσεων**

ΘΕΜΑ: Χρεώσεις διοδίων

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 5825/30.01.2014 που κατέθεσε στη Βουλή,
ο Βουλευτής κύριος Νίκος Νικολόπουλος

ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ. Νίκο Νικολόπουλο

Σε απάντηση της παραπάνω σχετικής Ερώτησης, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κύριο Βουλευτή, τα εξής :

Οι πρόσφατες Συμφωνίες Τροποποιήσεις των Συμβάσεων Παραχώρησης τέθηκαν υπόψη των αρμοδίων υπηρεσιών της Ε.Ε. και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, πριν την αποστολή προς ψήφιση από το Ελληνικό Κοινοβούλιο. Αντίστοιχα, πριν την υπογραφή των αρχικών συμβάσεων, τα συμβατικά τεύχη των έργων του Προγράμματος «Δρόμοι Ανάπτυξης», είχαν τεθεί υπόψη των αρμοδίων υπηρεσιών της Ε.Ε. τόσο κατά την διαγωνιστική διαδικασία όσο και κατά το προσυμβατικό στάδιο. Οι αρμόδιες υπηρεσίες δεν προέβαλλαν αιτιάσεις, σχετικά με παραβιάσεις του άρθρου 86 της Συνθήκης ΕΚ που αναφέρεται στην Ερώτηση.

Οι εταιρείες που διαχειρίζονται τις Συμβάσεις Παραχώρησης, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι κατέχουν δεσπόζουσα θέση (μονοπωλιακή θέση) προς τους χρήστες του οδικού δικτύου, καθώς υπάρχει η δυνατότητα των χρηστών να επιλέξουν για τις μετακινήσεις τους εναλλακτικές διαδρομές μέσω του δικτύου των παράπλευρων και δευτερευουσών οδών και μάλιστα χωρίς τη καταβολή διοδίων τελών και ως εκ τούτου η χρήση του οδικού δικτύου που διέπεται από Συμβάσεις Παραχώρησης δεν είναι υποχρεωτική για τους μετακινούμενους.

✓ Για κάθε έργο Παραχώρησης είχαν συνταχθεί μελέτες κόστους – οφέλους (Cost-Benefit) και μελέτες σκοπιμότητας, κατά την περίοδο προετοιμασίας των τευχών δημοπράτησης, όπου είχε τεθεί και το Ανώτατο Όριο Διοδίου Τέλους (ΑΟΔΤ) που για ολοκληρωμένα τμήματα αυτοκινητοδρόμου ανέρχεται σε 0,04€/χλμ., σε τιμή 01.01.2003 (προ ΦΠΑ), το οποίο είναι κοινό για όλα τα έργα του προγράμματος και το οποίο δεν ήταν αντικείμενο

της διαγωνιστικής διαδικασίας. Περαιτέρω, οι τιμές διοδίων τελών σε συνδυασμό με τις προβλέψεις της κυκλοφορίας έχουν συνυπολογιστεί στο σκέλος των Προβλέψεων Εσόδων του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου του κάθε έργου Παραχώρησης, όπου περιλαμβάνονται οι Πηγές και Χρήσεις Κεφαλαίων ανά έτος, δηλαδή τα Προβλεπόμενα Έσοδα και τα Προβλεπόμενα Έξοδα, προκειμένου να αποτυπώνεται ανά έτος η χρηματοοικονομική ισορροπία και να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα του κάθε Έργου Παραχώρησης.

Όπως είναι γνωστό οι αυτοκινητόδρομοι και οι οδοί ταχείας κυκλοφορίας, που κατά κανόνα συνδέουν μεγάλα αστικά κέντρα, απαιτούν υψηλής στάθμης λειτουργικά χαρακτηριστικά, η υλοποίηση των οποίων αλλά και η διατήρησή τους στα επίπεδα που προδιαγράφονται απαιτούν υψηλά κόστη αρχικής επένδυσης και συντήρησης και λειτουργίας τους στη συνέχεια. Με τα Έργα Παραχώρησης επιτυγχάνεται επιπλέον όφελος για το Δημόσιο, που είναι η κατασκευή και διατήρηση σε λειτουργία υψηλού επιπέδου αυτοκινητοδρόμων που συμβάλλουν στην ασφαλή μετακίνηση προσώπων και αγαθών, στην μειωμένη περιβαλλοντική όχληση, στην εξοικονόμηση πόρων από την μείωση του λειτουργικού κόστους των οχημάτων.

Για την εξασφάλιση των αυξημένων κονδυλίων που απαιτούνται για το σκοπό αυτό, εισπράττονται τέλη διοδίων με αποτέλεσμα ο χρήστης του αυτοκινητόδρομου να επιβαρύνεται μέρος του κόστους κατασκευής και των εξόδων λειτουργίας και συντήρησής του, απολαμβάνοντας υψηλότερου επιπέδου υπηρεσίες έναντι του υπολοίπου οδικού δικτύου.

Σύμφωνα με τις Συμβάσεις για το διάστημα της Παραχώρησης το Ελληνικό Δημόσιο, έναντι του συμβατικού ανταλλάγματος και ως μέρος αυτού, παραχωρεί το δικαίωμα επιβολής και είσπραξης διοδίων τελών από τους χρήστες των Έργων στους Παραχωρησιούχους. Το ανώτατο ύψος των τελών διοδίων που χρεώνεται στους χρήστες, καθορίζεται από τις Συμβάσεις Παραχώρησης με την υποχρέωση της τήρησης του Ανώτατου Ορίου Διοδίων Τελών (ΑΟΔΤ), που είναι η ανώτατη ανά χιλιόμετρο τιμή διοδίων τελών. Το Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών (ΑΟΔΤ), που οι Παραχωρησιούχοι δικαιούνται να επιβάλλουν σε επιβατηγά οχήματα (κατηγορία 2), ορίζεται σε 0,04 € ανά χιλιόμετρο προ ΦΠΑ, σε τιμές 01.01.2003 για όλα τα Έργα Παραχώρησης, με εξαίρεση το νέο τμήμα μεταξύ Α/Κ Ευαγγελισμού και σταθμού διοδίων Λεπτοκαρυάς του Αυτοκινητοδρόμου Αιγαίου όπου η ανώτατη ανά χιλιόμετρο τιμή διοδίων τελών ορίζεται σε 0,05 €/χλμ. Ανάλογη πρόβλεψη χρέωσης ισχύει για όλες τις υπόλοιπες κατηγορίες οχημάτων.

Με το Νόμο 4219/2013, κυρώθηκαν οι Συμφωνίες Τροποποίησης των Συμβάσεων Παραχώρησης των μεγάλων οδικών έργων. Σύμφωνα με αυτόν, το Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών παραμένει σε 0,04 €/χιλιόμετρο (προ ΦΠΑ) σε τιμές Ημέρας Τιμής Βάσης (01.01.2003) και εφαρμόζεται από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος Τροποποίησης, για τους αυτοκινητοδρόμους ΙΟΝΙΑ ΟΔΟΣ, Μαλιακός-Κλειδί για το τμήμα Ράχης-Λάρισα (ΣΔ Πελασγίας, ΣΔ Μοσχοχωρίου) και ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ για το τμήμα Ελευσίνα – Α/Κ Τριπόλεως, ενώ σύμφωνα με τη παράγραφο 5.17.8 (γ) «το διόδιο τέλος που ορίζεται στο Άρθρο 24.2.3(α) για το τμήμα Α/Κ Τριπόλεως – Πάτρα και σε περίπτωση που η συλλογή Διοδίων γίνεται μόνο στη μία κατεύθυνση, θα μειωθεί σε 1,55 Ευρώ (προ ΦΠΑ) σε τιμές Ημέρας Τιμής Βάσης».

Στους αυτοκινητοδρόμους ΜΟΡΕΑΣ, ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΔΟΣ και ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ, το εισπραττόμενο διόδιο τέλος είναι 0,04 €/χιλιόμετρο (σε τιμές 01.01.2003 προ ΦΠΑ).

Επίσης, στις Συμβάσεις των Έργων Παραχώρησης προβλέπεται το δικαίωμα του εκάστοτε Παραχωρησιούχου να προβαίνει στη τιμαριθμική αναπροσαρμογή των διοδίων τελών την πρώτη (1η) Ιανουαρίου κάθε ημερολογιακού έτους, μέσα στα πλαίσια των

εφαρμοζομένων ανωτάτων ορίων, καθώς και το δικαίωμα αναπροσαρμογής των τιμών διοδίων τελών λόγω μεταβολής του ποσοστού ΦΠΑ. Σημειώνεται, ότι παρέχεται η δυνατότητα για διαφοροποίηση των τιμών προς τα κάτω, με εφαρμογή εμπορικής (εκπτώτικης) πολιτικής από τους Παραχωρησιούχους, με σκοπό την βέλτιστη χρήση του αυτοκινητόδρομου.

Όπως είναι γνωστό η αναστολή των εργασιών κατασκευής των έργων, οφειλόταν στην αναστολή της χρηματοδότησης από τις Δανείστριες Τράπεζες (λόγω μείωσης της κυκλοφορίας και κλονισμού της χρηματοοικονομικής ισορροπίας των Συμβάσεων). Το Δημόσιο και οι Παραχωρησιούχοι, συνεκτιμώντας τα δεδομένα αναγνώρισαν ότι η προσωρινή διακοπή των εργασιών δεν ήταν δυνατόν να αποφευχθεί και προχώρησαν σε διαδικασία διαπραγματεύσεων για την επίτευξη συμφωνιών αναδιάρθρωσης των Συμβάσεων Παραχώρησης με σκοπό την εξεύρεση λύσης για την συνέχιση της διακοπείσας χρηματοδότησης και την επανέναρξη των κατασκευών, η οποία ολοκληρώθηκε με τη κύρωση από τη Βουλή των Συμφωνιών Τροποποίησης με το Νόμο 4219/2013.

Παρά το γεγονός ότι κατά τη περίοδο αναστολής των εργασιών κατασκευής οι δαπάνες των Παραχωρησιούχων δεν περιελάμβαναν δαπάνες κατασκευής έργων, καθώς οι Συμβάσεις δεν είχαν καταγγελθεί και ήταν σε ισχύ, οι Παραχωρησιούχοι συνέχιζαν να έχουν τις υποχρεώσεις κάλυψης του χρηματοοικονομικών τους υποχρεώσεων (τόκοι λόγω δανείων από τις Τράπεζες), την ευθύνη των Έργων και εξακολουθούσαν να έχουν την υποχρέωση κάλυψης του κόστους λειτουργίας – συντήρησης και ασφάλισης των υφιστάμενων λειτουργούντων τμημάτων των Έργων. Ως εκ τούτου συνέχισαν, μεταξύ άλλων, να δραστηριοποιούνται στα πλαίσια των συμβατικών τους υποχρεώσεων στην παροχή υπηρεσιών προς τους χρήστες, ενδεικτικά σε καθημερινές επιτηρήσεις για την εύρυθμη και ασφαλή λειτουργία (π.χ. 24 ώρες περιπολίες, επέμβαση σε συμβάντα, παρακολούθηση της κυκλοφορίας μέσω του Κέντρου Διαχείρισης Κυκλοφορίας κλπ), σε τακτικές και έκτακτες εργασίες συντήρησης (π.χ. καθαρισμούς οδού και φρεατίων, αποχιονισμούς, συντήρηση οδοστρωμάτων, στηθαίων ασφαλείας, ηλεκτροφωτισμού, σήμανσης κλπ), καθώς και εργασίες βαριάς συντήρησης (π.χ. προστασία από βραχοπτώσεις, διαχείριση σιηράγγων, διατήρηση και επέκταση αντιπλημμυρικής προστασίας).

Συνεπώς, οι Παραχωρησιούχοι είχαν το δικαίωμα είσπραξης των διοδίων, τα έσοδα εκ των οποίων αποτελούν μέρος του συμβατικού τους ανταλλάγματος, πιθανή δε αναστολή είσπραξης των διοδίων τελών θα έπληττε ακόμη περισσότερο την χρηματοοικονομική ισορροπία των Έργων.

Επισημαίνεται δε, ότι με βάση τα κείμενα των Δανειακών Συμβάσεων μεταξύ Παραχωρησιούχων και Τραπεζών, τα έσοδα των διοδίων καθώς και τα λοιπά κεφάλαια κατατίθενται σε Δεσμευτικό Τραπεζικό λογαριασμό, από τον οποίο υπάρχει δυνατότητα εκταμίευσης μόνο μετά από σύμφωνη γνώμη των Δανειστών.

Εσωτ. Διανομή
Γρ. Κοιν. Ελέγχου

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Ακριβές αντίγραφο

Π. Καμπύλη